

Marian Pietrasina
Cisiec ul. Trakt Cesarski 107
34-350 Węgierska Górka

28.06.2019

Interpelacja
Sz. P. Piotr Tyrlik wójt Gminy Węgierska Górka

W sprawie występuję jako Radny Rady Gminy Węgierska Górka z związku z Ustawą z dnia 08.03.1990r. o Samorządzie Gminnym Dz. U. 2018.994 tj. z dnia 2018.05.24 dotyczące Rozdziału z Zakresu działania i zadania gminy Art. 7 (zadania własne gminy)

Zaspokojenie zadania własnego obejmuje sprawy:

Wodociągów zaopatrzenia w wodę, kanalizację, usuwanie i czyszczenie ścieków komunalnych, utrzymanie czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwionych odpadów komunalnych zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz.

Zadanie to Gmina Węgierska Górka wykonuje w ramach ZM ds Ekologii w Żywcu a Beskid-Ekosystem spółka z o.o. z/s w Cięcinie jest zlewnią dla gmin Węgierska Górka. Milówka, Rajcza, Ujszoły .

Powołuję się na wystąpienie pokontrolne Prezesa RJO w Katowicach Znak WK-611/8/4/18/19 z dnia 05.02.2019r. przedstawiające poszczególne nieprawidłowości gospodarki finansowe z ZMds Ekologii w Żywcu poczynawszy od 01 stycznia 2014 do dnia 20 listopada 2018r.

1. W zakresie zamówień publicznych cytaty:

„(...) w zakresie przygotowania i przeprowadzania w 2016r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na roboty budowlane w zadaniu inwestycyjnym pn.: „Kontynuacja robót budowlanych na drogach gminnych w Gminie Jeleśnia” (...)”

„(...) Ponadto w niniejszym przypadku ziściły się przesłanki wynikające z przepisu art. 93 ust.1 pkt. 7 ww. ustawy, skutkujące koniecznością unieważnienia niniejszego postępowania o zamówienie publiczne, jako że postępowanie to zostało przygotowane oraz przeprowadzone z rażącym naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych, a co z tym się wiąże jest obarczone niemożliwością do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy w sprawie zamówienia publicznego (...)”

„(...) Wada w niniejszym postępowaniu polegała na faktycznym wprowadzeniu przez Zamawiającego w błąd potencjalnych Wykonawców zainteresowanych ubieganiem się o niniejsze zamówienie co do istotnego elementu umowy, jakim jest termin wykonania całości zadania (...)”

„(...) Wobec powyższego opisywane postępowanie winno zostać unieważnione na podstawie art. 93 ust. 1 pkt. 7 ww. ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015r. poz. 2164 z późn. zm.)(...)”

„(...) Wada tego postępowania polega na niedoskonałości dokumentów składających się na specyfikację istotnych warunków zamówieniach, których po upływie terminu składania ofert nie dało się usunąć z zastosowaniem reguł interpretacyjnych

i kolizyjnych, pozwalających na wyeliminowanie niejasności oraz sprzeczności postanowień specyfikacji istotnych warunków zamówienia (...) „

2. „ Zaniechano zawarcia w ogłoszeniu o zamówieniu pn.: „Budowa sieci kanalizacyjnej z przyłączami w Gminie Radziechowy Wieprz w ramach Projektu Oczyszczanie Ścieków na Żywiecczyźnie – Faza IIA”, opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, minimalnych informacji wymaganych przepisami o zamówieniach publicznych, dotyczących:

- warunków udziału w postępowaniu oraz fakultatywnych przesłanek wykluczenia z postępowania, o których mowa w art. 24 ust. 5 pkt. 1 oraz pkt. 8 nw. ustawy, pomimo że zostały one określone przez Zamawiającego w treści SIWZ oraz
- wykazu oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu oraz brak podstaw wykluczenia, który został zawarty w treści SIWZ.

Powyższym Zamawiającym dopuścił się naruszenie przepisów: art. 22 ust. 1; art. 24 ust.6; art. 41 pkt. 7 oraz 7a), a także art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015r. poz. 2164 z późn. zm.) a wobec braku unieważniania niniejszego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego naruszony został tutaj także przepis art. 93 ust. 1 pkt. 7 tej ustawy. ”

„ Zamawiający nie przywołał nawet w treści formularza ogłoszenia o zamówieniu odpowiednich podstaw prawnych wynikających z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie rodzaju dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. z 2016r. poz. 1126) bez przytaczania ich brzmienia.

W związku z treścią przepisu art. 24 ust. 6 ww. ustawy, stwierdzenia wymaga, że brak w ogłoszeniu o zamówienie informacji o fakultatywnej przesłance wykluczenia z postępowania przewidzianej w art. 24 ust. 5 pkt. 1 oraz pkt. 8 ww. ustawy – skutkuje trwałą wadą postępowania kwalifikującą się do unieważnienia postępowania o udzielanie zamówienia publicznego na podstawie art. 93 ust. 1 pkt. 7 ww. ustawy.

Przepis art. 93 ust. 1 pkt. 7 ww. ustawy, stanowi, że Zamawiający unieważnia postępowanie o udzielanie zamówienia, jeżeli postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Natomiast w myśl art. 146 ust. 1 pkt. 2) ww. ustawy, umowa podlega unieważnieniu, jeżeli Zamawiający nie zamieścił ogłoszenia o zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych, albo nie przekazał ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej.

Zgodnie z ugruntowaną linią orzeczniczą Krajowej Izby Odwoławczej, przekazanie do publikacji ogłoszenia o zamówieniu nie zawierającego ustawowo wymaganych informacji, w tym przypadku określonych w art. 24 ust. 5 pkt. 1 oraz pkt. 8 . ww. ustawy w związku z art. 24 ust. 6 tej ustawy, jest równoznaczne z nieprzekazaniem ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, co wyczerpuje przesłankę unieważniania postępowania. ”

3. Nieprawidłowości dotyczące dochodów z mienia komunalnego

„W latach od 2014r. do dnia zakończenia kontroli ustalonego należność tytułu wydzierżawienia majątku służącego do realizacji zadania własnego Gmin – zbiorowego odprowadzania ścieków oraz dostawy wody, niezgodne z zasadami przyjętymi uchwałami Zgromadzenia Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu (zwanego dalej ZMEG), poprzez:

-zaniechanie zaliczania do czynszu dzierżawnego sieci kanalizacyjnej kosztów odsetek od zadłużenia tj. kredytów i pożyczek zaciągniętych na budowę majątku w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”,

-przyjęcia jako podstawy wyliczania wysokości czynszu dzierżawy sieci wodociągowej zaniżonych wartości, niezgodnych z poziomem amortyzacji majątku określonego w Studium Wykonalności dla projektu pn. „Oczyszczanie Ścieków na Żywiecczyźnie – Faza II” oraz zarządzeniach Przewodniczącego Zarządu Związku ustalających wysokości amortyzacji.

Naruszono tym art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013r., poz. 885 z późn. zm.) w związku z art. 73a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r., poz. 594 z późn. zm.).”

„Koszty odsetek od zadłużenia tj. kredytów i pożyczek zaciągniętych na budowę majątku w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie” zgodnie z załącznikiem nr 3. Zgodnie z załącznikiem nr 3 do niniejszej umowy odsetki od pożyczek miały być płatne przez Wydierżawiającego począwszy od 2015r. i dla kolejnych lat wynosiły:

- w 2015r. odsetki w kwocie 1.843.257,80zł*
- w 2016r. odsetki w kwocie 1.661.757,89zł*
- w 2017r. odsetki w kwocie 1.480.257,98zł*
- w 2018r. odsetki w kwocie 1.298.758,07zł*

Aneks nr 6 z dnia 31 grudnia 2014r. do umowy dzierżawy, zmieniono treść załącznika nr 3, w którym ustalono iż odsetki od pożyczek będą płatne przez wydierżawiającego począwszy od 2016r. do 2018r. w kwotach jak wskazano w załączniku nr 3, tj. z pominięciem 2015r.

Aneks nr 11 z dnia 30 grudnia 2015r. do umowy dzierżawy ponownie zmieniono treść załącznika nr 3, w którym ustalono iż odsetki od pożyczek będą płatne przez wydierżawiającego począwszy od 2017r. do 2018r.

Kolejny aneks nr 17 dotyczący treści załącznika nr 3 zawarło w dniu 29 grudnia 2017r. z którego wynikało, iż wydierżawiający nie był już zobowiązany do zapłaty ww. należności. Ze strony ZMGE w Żywcu umowę podpisali p. Janusz Michalek – Przewodniczący Zarządu oraz p. Piotr Tyrlik – Z-ca Przewodniczącego Zarządu. Natomiast aneksy do umowy dzierżawy, ze strony ZMGE w Żywcu podpisane zostały przez p. Janusza Michalek – Przewodniczący Zarządu oraz p. Roberta Piętka – Z-cy Przewodniczącego Zarządu.”

„W okresie od stycznia 2014 do 31 października 2018r. operatorom sieci kanalizacyjnej nie doliczono do czynszu odsetek od zaciągniętych zobowiązań, które pracownicy Związku wyliczyli w wysokości:

- dla MPWiK sp. z o.o. na kwotę 7.695.726,35 zł oraz podatek VAT na kwotę 1.770.017,19zł

- dla Beskid-Ekosystem sp. z o.o. na kwotę 1.857.261,66 zł oraz podatek VAT na kwotę 427.170,15zł

Pytanie

Kto pokrył lub pokryje i z jakich źródeł starty operatorów sieci kanalizacyjnych w związku z nie-doliczeniem do czynszu odsetek od zaciągniętych zobowiązań kosztów odsetek od zadłużenia tj. kredytów, pożyczek zaciągniętych na budowę majątku w ramach projektu „Oczyszczanie Ścieków na Żywiecczyźnie”. Z kontroli wynika, że Beskid-Ekosystem sp. z o.o. nie otrzymała 1.857.261,66 zł oraz podatek VAT na kwotę 427.170,15 zł”

4. W zakresie gospodarki wodnej

„Skutkiem przyjęcia nieprawidłowej podstawy ustalenia wysokości wynagrodzenia za czynsz dzierżawczy sieci wodociągowej w latach od stycznia 2014 do 31 października 2018r. operatorowi sieci wodociągowej MPWiK sp. z o.o. zaniżono czynsz dzierżawczy o kwotę 1.213.320,88zł netto, podatek VAT od tej kwoty pracownicy wyliczyli na kwotę 279.066,83zł”

5. Nieprawidłowości w zakresie księgowości

„W latach 2017-2018 do dnia zakończenia kontroli, ewidencjonowano roszczenie sporne dotyczące zatrzymania kwot z tytułu korekty finansowej w wysokości 1.817.009,62zł w księgach rachunkowych jednostki (Biura) Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, zamiast na koncie 240 „Pozostałe Rachunki”.

Naruszono tym zasady funkcjonowania kont 221, 240 zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013r. poz. 289 z późn. zm.), oraz zakładowym planie kont. Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, do ewidencji krajowych roszczeń służy konto 240.”

„W sprawozdaniu finansowym sporządzonym wg stanu na dzień 31 grudnia 2017r. wartość należności nie podlega wykazaniu, ze względu na objęcie jej odpisem aktualizacyjnym. W kwartalnych sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za 2017r. oraz za okres od 1 stycznia 2018r. do 30 września 2018r., wartość należności również nie podlega wykazaniu, bowiem w sprawozdaniach tych nie wykazuje się należność spornych.

W sprawozdaniach Rb-27 S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2017r. oraz za okres od 1 stycznia 2018r. do 30 września 2018r. wykazano kwotę 1.817.009,62zł w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”, rozdziale 90001 „Gospodarka ściekowa i ochrona wód” §629 „Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł” z cyfrą „7” oraz 9 „Saldo końcowe, należności pozostałe do zapłaty ogółem”.

5.1. Nieprawidłowości w zakresie księgowości

„W latach od 2016r. do dnia zakończenia kontroli, wadlia, zabezpieczenia wykonania umów wnoszone w formie pieniężnej przez oferentów za udział w postępowaniu o zamówienia publiczne ewidencjonowano w księgach budżetu ZMGE w Żywcu, na koncie 139 „Inne rachunki bankowe” w korespondencji z kontem 240.

Powyższe było niezgodne z § 5 rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013r. poz. 289 z późn. zm.) oraz zasadami funkcjonowania ww. kont określonymi w załączniku nr 2 i nr 3 do ww. rozporządzenia.”

„W konsekwencji nieuprawnionego ujmowania ww. operacji w księgach rachunkowych budżetu w bilansach z wykonania budżetu ZMGE w Żywcu sporządzonych wg stanu na 31 grudnia 2016r., 2017r. w pozycji I.1.2 – „Pozostałe środki pieniężne” po stronie aktywów oraz pozycji I.3 – „Pozostałe zobowiązania” po stronie pasywów ujęto kwoty stanowiące wadlia, zabezpieczenia wykonania umów. Pozycje bilansu budżetu, o których mowa powyżej, zostały zawyżone o kwoty: 4.806.163,15zł w 2016r. oraz 4.805.183,28zł w 2017r.”

5.2. Nieprawidłowości w zakresie księgowości

„Nieprawidłowo przeprowadzono inwentaryzację zobowiązań w księgach rachunkowych jednostki (Biura) ZMGE w Żywcu w drodze weryfikacji, co polegało na nieustaleniu przedawnień rozrachunków wobec kontrahentów na sumę 876.922,04zł na dzień 31 grudnia 2016r. oraz sumy kwot w wysokości 1.042.358,85zł na dzień 31 grudnia 2017r. Powyższym naruszono art. 26 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 29 września 2009r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013r. poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanym przepisem, dane z ksiąg rachunkowych należy porównać z odpowiednimi dokumentami i zweryfikować wartość tych składników.”

6. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości

„Na koniec IV kwartału za lata 2016 i 2017 oraz za I, II i III kwartał 2018r. w sprawozdaniach jednostkowych Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych sporządzonych na podstawie ksiąg rachunkowych jednostki (Biura) ZMGE w Żywcu nie ujęto należności z tytułu VAT naliczonego. Powyższe było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014r. poz. 1773).”

„Należności z tytułu podatku VAT naliczonego, wynikające z ewidencji księgowej nie ujęte w powyższych sprawozdaniach wynosiły:

- na dzień 31 grudnia 2016r. – 99.268,26zł
- na dzień 31 grudnia 2017r. – 233.376,29zł
- na dzień 31 marca 2018r. – 1.630,12zł
- na dzień 30 czerwca 2018r. – 2.355,56zł
- na dzień 30 września 2018r. – 1.693,05zł”

„Ponadto w sprawozdaniu Rb-N jednostkowym oraz zbiorczym ZMGE w Żywcu sporządzonym za II kwartał 2018r. tj. na dzień 30 czerwca 2018r. w pozycji N 5.3 – „Pozostałe należności” wykazano wartość zawyżoną o kwotę 1.328.187,36zł, w porównaniu z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych jednostki (Biura) ZMGE w Żywcu. Na różnicę składały się kwoty: 1.328.187,02zł z tytułu odroczonego terminu zapłaty noty II/2018 z 3 kwietnia 2018r. Gminie Radziechowy Wieprz oraz kwota 0,34zł, dotycząca odroczenia terminu zapłaty noty 17/DODAT.FAZA II/2018 z dnia 3 kwietnia 2018r. Gminie Miłówka.

Pani Anna Harat – Skarbnik ZMGE w Żywcu wyjaśniła m. im., że pomyłkowo przy księgowaniu dotyczącym wyksięgowania pierwotnego terminu płatności dla noty nr 19/DODATEK. FAZA II/2018 na kwotę 664.093,51zł, przy kwotach z klasyfikacją budżetową, pominięto znak minus.”

Pytanie:

1. Jakie mogą być skutki finansowe dla Beskidu-Ekosystem sp. z o.o. z/s w Cięcinie w związku z ogromną ilością nieprawidłowości dotyczących gospodarki finansowej w ZM ds. Ekologii w Żywcu począwszy od 1 stycznia 2014r. do dnia 20 listopada 2018r?
2. Jakie mogą być skutki finansowe dla gminy Węgierska Górka oraz jej mieszkańców w związku z ogromną ilością nieprawidłowości dotyczących gospodarki finansowej w ZM ds. Ekologii w Żywcu począwszy od 1 stycznia 2014r. do dnia 20 listopada 2018r?
3. Kto pokrył odsetki od kredytów i pożyczek zaciągniętych przez ZM ds. E w Żywcu, jeżeli zaniechano zaliczenia do czynszu dzierżawnego kosztów odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych na budowę majątku w ramach projektu „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”?

Z poważaniem
Radny Rady Gminy
Marian Pietrasina

